

(Ф 03.01-25)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

Тетяна КОСОВА

«___» «червня» 2024 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)**

**ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОС «БАКАЛАВР»**

Тема: «Оцінка фінансових результатів діяльності підприємства та шляхи їх покращення»

Виконав(ла): Олександра КОВАЛЕНКО

Керівник: кандидат економічних наук Вікторія КОЗЛОВА

Консультанти з окремих розділів пояснювальної записки:

перший розділ - к. е. н. доцент Вікторія КОЗЛОВА

другий розділ - к. е. н. доцент Вікторія КОЗЛОВА

Нормоконтролер: старший викладач Наталія ЗАДЕРАКА

Київ 2024

(Ф 03.01-19)

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувач кафедри

Тетяна КОСОВА

«13» травня 2024 р.

ЗАВДАННЯ**на виконання кваліфікаційної роботи**

здобувача вищої освіти КОВАЛЕНКО Олександрі Олегівні
(прізвище, ім'я у родовому відмінку)

1. Тема кваліфікаційної роботи «Оцінка фінансових результатів діяльності підприємства та шляхи їх покращення» затверджена наказом ректора від .04.2024 № /ст.

2. Термін виконання роботи: з 13.05.2024 до 16.06.2024.

3. Вихідні дані до роботи: нормативно-правова база, дані Державної служби статистики України, дані обліково-інформаційної системи підприємства, фінансова, податкова, статистична звітність підприємства.

4. Зміст пояснювальної записки:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність фінансових результатів підприємства

1.2. Інформаційне забезпечення оцінки фінансових результатів підприємства

1.3. Фінансово-економічний паспорт ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В УМОВАХ ПрАТ «МАРГАНЕЦЬКИЙ РУДОРЕМОНТНИЙ ЗАВОД» ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОКРАЩЕННЯ

2.1. Оцінка динаміки фінансових результатів підприємства

2.2. Оцінка джерел формування фінансових результатів підприємства

2.3. Шляхи покращення фінансових результатів підприємства в умовах ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу:

ЛИСТ 1. Сутність фінансових результатів підприємства. ЛИСТ 2. Інформаційне забезпечення оцінки фінансових результатів підприємства. ЛИСТ 3. Фінансово-економічний паспорт підприємства. ЛИСТ 4. Оцінка динаміки фінансових результатів підприємства. ЛИСТ. 5. Оцінка джерел формування фінансових результатів підприємства. ЛИСТ. 6. Шляхи покращення фінансових результатів підприємства.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Написання першого розділу кваліфікаційної роботи та надання його керівнику	13.05.2024 – 21.05.2024	
2	Написання та оформлення матеріалів другого розділу кваліфікаційної роботи і надання його керівнику	22.05.2024 – 31.05.2024	
3	1. Узгодження кваліфікаційної роботи з науковим керівником. 2. Проходження нормоконтролю та перевірку на академічну доброчесність. 3. Отримання рецензії та відгуку на кваліфікаційну роботу. 4. Підготовка виступу.	01.06.2024 – 04.06.2024	
4	1. Переплетення кваліфікаційної роботи, підготовка презентації та доповіді 2. Подання кваліфікаційної роботи та супровідних документів секретарю ДЕК	05.06.2024 06.06.2024	

7. Консультанти з окремих розділів

РОЗДІЛ	КОНСУЛЬТАНТ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)	ПІДПИС, ДАТА	
		ЗАВДАННЯ ВИДАВ	ЗАВДАННЯ ПРИЙНЯВ
РОЗДІЛ 1	к. е. н. Вікторія КОЗЛОВА		
РОЗДІЛ 2	к. е. н. Вікторія КОЗЛОВА		

8. Дата видачі завдання: «13» травня 2024 р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____ Вікторія КОЗЛОВА

(підпис керівника)

Завдання прийняв до виконання _____ Олександра КОВАЛЕНКО

(підпис здобувача)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи «Оцінка фінансових результатів діяльності підприємства та шляхи їх покращення»: 59 стор., 3 рис., 19 табл., 41 літературне джерело.

Мета кваліфікаційної роботи – розробка шляхів зростання фінансових результатів діяльності підприємства.

Об’єкт дослідження – процес формування фінансових результатів діяльності підприємства.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів формування фінансових результатів діяльності підприємства ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод».

Методи дослідження: порівняння, класифікація, деталізація та ідентифікація, таблиці, рисунки, нормативний, економіко-математичне моделювання, факторний і коефіцієнтний аналіз.

Результати кваліфікаційної роботи рекомендується використовувати під час проведення наукових досліджень та в практичній діяльності різних видів економічної діяльності.

ОЦІНКА, ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ, ДІЯЛЬНІСТЬ,
ПІДПРИЄМСТВО, ШЛЯХИ, ПОКРАЩЕННЯ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

МСБО - Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

МСФЗ – Міжнародні стандарти фінансової звітності

НБУ – Національний банк України

НП(С)БО – Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку

СГД – суб'єкт господарської діяльності

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	11
1.1. Сутність фінансових результатів підприємства.....	11
1.2. Інформаційне забезпечення оцінки фінансових результатів підприємств.....	17
1.3. Фінансово-економічний паспорт Товариства з обмеженою відповідальністю «Марганецький рудоремонтний завод»	26
Висновки до розділу 1.....	32
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В УМОВАХ ПрАТ «МАРГАНЕЦЬКИЙ РУДОРЕМОНТНИЙ ЗАВОД» ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОКРАЩЕННЯ	34
2.1. Оцінка динаміки фінансових результатів підприємства	34
2.2. Оцінка джерел формування фінансових результатів підприємства...	37
2.3. Шляхи покращення фінансових результатів підприємства в умовах ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»	43
Висновки до розділу 2.....	48
ВИСНОВКИ.....	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	55
ДОДАТКИ.....	60

ВСТУП

Актуальність проблеми. Управління фінансовими результатами підприємств промисловості націлене на збільшення їхнього прибутку, оптимізацію розподілу ресурсів та ефективне використання капіталу. Це складний процес, який включає в себе розробку та прийняття управлінських рішень керівництвом підприємств з урахуванням різних аспектів їхньої діяльності. Ключовими напрямками управління формуванням і використанням фінансових результатів, спрямованими на досягнення необхідного рівня прибутку шляхом максимізації всіх доступних резервів, є: оптимізація операційної діяльності для забезпечення максимальної ефективності використання ресурсів; розробка і реалізація фінансових та інвестиційних стратегій для збільшення прибутковості; контроль за витратами; управління кредитами та забезпеченням фінансової стабільності підприємства; аналіз та оцінка ризиків, пов'язаних із фінансовою діяльністю, і розробку стратегій їхнього управління. Управління фінансовими результатами є важливою складовою стратегії управління підприємством, оскільки воно допомагає забезпечити досягнення фінансових цілей та збільшення його конкурентоспроможності на ринку.

Формування фінансових результатів підприємств є складною проблемою фінансового управління, оскільки вони відображають не лише результати всіх видів діяльності підприємства, але й є ключовим джерелом для його самоокупності та самофінансування, виплат рент, процентів і дивідендів, а також для створення резервних і страхових фондів. На величину фінансових результатів впливає безліч різноманітних факторів, що ускладнює процес управління, спрямований на досягнення необхідного рівня, темпів зростання та рентабельності. Ці фактори можуть включати в себе зміни в економічному середовищі, конкурентні тиск, зміни в законодавстві, технологічні зміни та інші.

Важливу роль у формуванні фінансових результатів відіграють фактори внутрішнього середовища підприємств, такі як управління операційною діяльністю, фінансове планування і контроль, управління ресурсами та кадрами, якість управління, а також корпоративна культура і цінності компанії. Управління цими факторами внутрішнього середовища вимагає від керівництва підприємства аналізу, стратегічного планування та впровадження ефективних управлінських рішень для досягнення поставлених фінансових цілей. Зменшення обсягів виробництва в промисловості протягом останніх років і відповідне значне зменшення рівня дохідності більшості підприємств в цій галузі є серйозною проблемою для економіки. Згідно з наведеними даними, промисловість у 2013 році виробляла достатню кількість фінансових результатів до оподаткування, щоб компенсувати збитки інших галузей економіки, але до 2019 року цей показник значно знизився. Такі зміни говорять про те, що промисловість втрачає свою позицію як головний джерело фінансових результатів в економіці. Це може бути спричинено загальними економічними проблемами в Україні, такими як низький рівень інвестицій, зменшення замовлень від іноземних партнерів, а також кризовими ситуаціями на зовнішньоекономічних ринках.

Для відновлення дохідності промисловості та забезпечення її стабільності можуть бути запропоновані різні заходи, такі як стимулювання інвестицій у виробництво, підтримка експорту, модернізація технологічного обладнання та оптимізація управління ресурсами. Також важливо розглядати можливості для диверсифікації промислових секторів та розвитку нових ринків збуту для збільшення конкурентоспроможності в умовах економічної нестабільності.

На підставі викладеного тема кваліфікаційної роботи є актуальною. Актуальність теми зумовили вибір мети та завдань дослідження.

Мета кваліфікаційної роботи – розробка шляхів зростання фінансових результатів діяльності підприємства.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність постановки наступних *завдань*:

- визначити сутність формування фінансових результатів діяльності підприємства;
- охарактеризувати інформаційне забезпечення формування фінансових результатів діяльності підприємства;
- сформувати фінансово-економічний паспорт Товариства з обмеженою відповідальністю «Марганецький рудоремонтний завод»;
- проаналізувати склад, структуру, динаміку джерел оборотних активів підприємства;
- висвітлити організаційні засади оборотних активів підприємства;
- обґрунтувати шляхи зростання фінансових результатів діяльності підприємства в умовах ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Об'єкт дослідження – процес формування фінансових результатів діяльності підприємства.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів формування фінансових результатів діяльності підприємства ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод».

Методи дослідження. Методи дослідження: порівняння, класифікація, деталізація та ідентифікація, таблиці та рисунки, нормативний, економіко-математичне моделювання, факторний і коефіцієнтний аналіз.

Інформаційною базою дослідження є законодавчо-нормативні акти, наукові публікації вітчизняних вчених у фахових виданнях, академічні видання, монографії, матеріали наукових конференцій, інтернет-ресурси, матеріали фінансової звітності, податкової, статистичної звітності ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод».

Практичне значення одержаних результатів. Результати кваліфікаційної роботи рекомендується використовувати під час проведення наукових досліджень та в практичній видів економічної діяльності.

Структура, зміст та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна

робота складається із вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст кваліфікаційної роботи розміщено на 68 сторінках друкованого тексту, у тому числі 22 таблиці, 13 рисунків та 3 додатки на 24 сторінках. Список використаних літературних джерел налічує 41 найменування і подано на 5 сторінках.

Публікації за результатами дослідження.

1. Коваленко О.О. Вплив податку на прибуток на господарську діяльність підприємств. *Економічні перспективи підприємництва у воєнні часи та опісля*: збірник матеріалів VI Між-народної науково-практичної конференції (м. Ірпінь, 22 травня 2023 року). Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. С. 476-478.

2. Косова Т.Д., Коваленко О.О., Кондратенко М.С. Консалтинг на фінансовому ринку в системі покращення фінансових результатів діяльності підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2024. №5. С.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність фінансових результатів підприємства

Концентрація уваги на механізмах формування фінансових результатів та прибутку на рівні підприємств в економічній теорії, економіці підприємств, економічному аналізі, фінансовому менеджменті та управлінському обліку є важливим елементом для розуміння та ефективного управління підприємствами. Класичні економічні теорії досліджують закони масштабів та витрат виробництва і їх взаємозв'язок з рівнем прибутковості суб'єктів господарювання. Вони встановлюють об'єктивні залежності, які допомагають у розумінні та передбаченні процесів, що відбуваються на підприємствах. Сучасні дослідження розглядають механізми формування прибутку від різних видів діяльності підприємства: операційної, фінансової, інвестиційної, а також механізми його розподілу. Вони допомагають зрозуміти, як різні фактори та процеси впливають на формування прибутку підприємства та як його можна оптимізувати. Роботи вітчизняних та зарубіжних учених з управлінського обліку конкретизують взаємозв'язок між доходами та відповідними витратами на підприємстві і допомагають розробляти системи обліку та контролю, які сприяють оптимізації фінансових результатів та прибутку. У наукових працях відображається складність і різноманітність процесів формування фінансових результатів та прибутку на підприємствах, а також важливість вивчення цих питань для досягнення ефективного управління.

Внутрішні фактори грають ключову роль у впливі на досягнення необхідного рівня дохідності окремих підприємств. Керівництво підприємства має величезний вплив на формування фінансових результатів через свої управлінські рішення та дії. Ключовими аспектами, які

керівництво має контролювати для покращення дохідності підприємства, є (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Ключові аспекти покращення дохідності підприємства

Ключовий аспект	Зміст
Стратегічне планування	Розробка чіткої стратегії, яка визначає цілі та шляхи досягнення їх, допомагає підприємству спрямувати свої зусилля на найбільш доцільні напрямки розвитку.
Управління ресурсами	Ефективне використання людських, фінансових та матеріальних ресурсів може допомогти знизити витрати та збільшити продуктивність.
Оптимізація виробничих процесів	Покращення ефективності виробничих процесів, впровадження новітніх технологій та методів можуть сприяти збільшенню продуктивності та зниженню витрат.
Фінансове управління	Ефективне планування та контроль фінансових потоків, оптимізація капіталовкладень та керування кредитними ресурсами можуть покращити фінансові результати підприємства.
Розвиток персоналу	Інвестування в розвиток та підвищення кваліфікації персоналу допомагає підвищити ефективність роботи та залучити талановитих фахівців.

Джерело: власна розробка

Керівництво підприємства має важливу відповідальність у впливі на фінансові результати, і ефективне управління цими внутрішніми факторами може допомогти досягти необхідного рівня дохідності та стабільності.

Фінансові аналітики та спеціалісти з фінансового менеджменту дійсно вносять важливий вклад у розробку конкретних методик управління фінансами підприємств і наголошують на необхідності урахування та оцінки впливу різноманітних факторів на процес управління доходами та витратами на рівні суб'єктів господарювання. Сучасні численні дослідження, присвячені стану прибутковості промислових підприємств в Україні, допомагають виявляти конкретні проблеми, з якими зіштовхуються ці підприємства в сучасних умовах. Вони охоплюють як галузь в цілому, так і окремі підгалузі та підприємства, що дозволяє аналізувати ситуацію на різних рівнях, ідентифікувати та розуміти основні причини зниження прибутковості підприємств і виробляти рекомендації щодо того, як можна покращити їх фінансове становище. Об'єктами дослідження є: ефективність

управління витратами, оптимізація фінансових потоків, управління ризиками, а також аналіз конкурентного середовища та стратегій розвитку.

Мінливість у зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємств є невід'ємною частиною сучасного бізнесу і вимагає постійного та поглибленого вивчення змін у механізмах формування фінансових результатів. Зовнішнє середовище підприємства постійно зазнає впливу через економічні, політичні, технологічні та соціокультурні фактори, зміни в ринкових умовах, в законодавстві, конкурентній ситуації тощо. Порозуміння та адаптація до цих змін допомагають підприємствам ефективно управляти своїми фінансами та досягати визначених цілей. Внутрішнє середовище підприємства також може бути піддане мінливості через зміни в стратегії, управлінських кадрах, технологічних процесах та інших факторах. Ефективне управління змінами включає в себе постійний аналіз фінансових даних, оцінку результатів різних стратегій та прийняття відповідних управлінських рішень.

Величина фінансових результатів підприємств промисловості визначається багатьма факторами внутрішнього середовища, які включають управлінські процеси, якість управління, рівень технічного обладнання, ефективність використання ресурсів тощо. Знання про ці фактори дозволяє керівництву підприємства цілеспрямовано управляти процесом формування фінансових результатів. Розуміння значущості та пріоритетності різних факторів, а також їх потенційного впливу, допомагає визначити стратегії та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Впливаючи на ті фактори, які найбільше впливають на параметри, що управляються, можна спрямовувати формування фінансових результатів таким чином, щоб вони задовольняли цілям підприємства. Наприклад, підвищення ефективності виробничих процесів може призвести до збільшення прибутковості, а ефективне управління кредитними ресурсами може знизити фінансові витрати.

Розглянемо деякі з найбільш істотних внутрішніх факторів, що можуть впливати на фінансові результати підприємств промисловості (табл. 1.2).

Внутрішні фактори, що впливають на фінансові результати підприємств промисловості

Фактор	Механізм впливу на фінансові результати
Ефективність виробничих процесів	Якість та продуктивність виробничих процесів може впливати на витрати виробництва, а також на якість та кількість вироблених товарів. Підвищення ефективності може сприяти збільшенню прибутковості підприємства.
Управління ресурсами	Ефективне використання людських, фінансових та матеріальних ресурсів є ключовим для досягнення позитивних фінансових результатів.
Технологічний розвиток	Впровадження новітніх технологій може підвищити продуктивність та якість продукції, що може позитивно впливати на фінансові результати.
Управління кредитами та фінансовими ресурсами	Ефективне управління фінансовими ресурсами, включаючи кредити, інвестиції та розподіл капіталу, може допомогти знизити фінансові ризики та забезпечити стабільність підприємства.
Управління якістю	Забезпечення високої якості продукції та обслуговування може позитивно впливати на репутацію підприємства та підвищувати його конкурентоспроможність.

Джерело: власна розробка

Фінансовий результат від операційної діяльності є ключовим показником у фінансовій звітності підприємства, оскільки він відображає ефективність самої основної діяльності підприємства без врахування інших операцій, таких як інвестиційна чи фінансова. Механізм формування цього показника обумовлюється зв'язками між розміром операційного прибутку, обсягом реалізації продукції та співвідношенням умовно-постійних і умовно-змінних поточних витрат. Умовно-постійні витрати не змінюються в пропорції до обсягу виробництва, тоді як умовно-змінні змінюються. Маржинальний аналіз або операційний аналіз є основою для вивчення цієї залежності. Він дозволяє визначити, які обсяги виробництва та реалізації продукції забезпечать досягнення необхідного розміру фінансових результатів від операційної діяльності.

Ефект оперативного левериджу є важливим показником, що відображає вплив змін у виробництві та продажах на операційний прибуток підприємства. Він вимірює, як зміна у виручці впливає на операційний

прибуток відносно великої зміни витрат та податків. Високе значення цього показника може вказувати на високий ризик для підприємства, оскільки навіть невеликі зміни у виробництві або продажах можуть суттєво вплинути на його фінансовий стан. Іншими словами, чим вище значення ефекту оперативного левериджу, тим більше ризиків пов'язаних зі змінами в операційній діяльності підприємства. Цей показник вказує на те, що підприємство має велику чутливість до змін у виробництві та продажах, і тому воно може бути більш вразливим до зовнішніх факторів, таких як зміни у попиті або конкурентному середовищі.

У реальному житті часто відсутні чіткі та прямі взаємозв'язки між обсягами виробництва, складом витрат і фінансовими результатами від операційної діяльності, що обумовлено складністю та багатогранністю впливу різноманітних зовнішніх та внутрішніх факторів на діяльність підприємства. Зовнішні фактори, такі як зміни в економічному середовищі, попиті, конкуренції, регулюванні тощо значно впливають на виробничі обсяги, ціни на ресурси, витрати та загальні фінансові результати підприємства. Внутрішні фактори, такі як стратегії управління, технологічні процеси, кадрова політика, ефективність виробництва тощо також мають значний вплив на фінансові результати, проте їх взаємозв'язок з обсягами виробництва та витратами може бути складним і неоднозначним. Отже, врахування цієї складності і багатогранності впливу факторів є важливим при аналізі фінансової діяльності підприємства та прийнятті управлінських рішень. Важливо проводити комплексний аналіз, що враховує всі аспекти та фактори, які можуть впливати на фінансові результати.

У практичній господарсько-фінансовій діяльності зв'язок між обсягом виробництва, витратами та прибутком є далеко не абсолютним через кілька причин, наведених у табл. 1.3. Наведені фактори ускладнюють прогнозування фінансових результатів та управління витратами і прибутком підприємства. Тому важливо враховувати ці обмеження при аналізі фінансової діяльності та прийнятті управлінських рішень.

Характеристика факторів, що ускладнюють визначення фінансових результатів підприємства

Фактор	Напрямок негативного впливу
Відсутність чітких можливостей для розподілу витрат на постійні та змінні	Деякі витрати можуть бути частково змінними, частково постійними або навіть варіювати залежно від різних факторів, таких як час, обсяги виробництва, технологічні зміни тощо. Це ускладнює розподіл витрат на постійні та змінні і може призвести до неточностей у визначенні витрат на одиницю продукції.
Обмеженість чіткої пропорційної зміни змінних витрат від зміни обсягів виробництва	У реальності зміна обсягів виробництва може не завжди приводити до пропорційної зміни змінних витрат. Наприклад, із збільшенням обсягу виробництва може зростати або зменшуватися витратна ефективність.
Неврахування зміни величини постійних витрат під впливом зовнішніх та інших факторів у короткостроковому періоді	Постійні витрати, такі як орендна плата, амортизація обладнання та інші, можуть змінюватися під впливом різних факторів, таких як зміни в цінах, законодавстві, ринкові умови тощо. У короткостроковому періоді ці зміни можуть не враховуватися або враховуватися недостатньо повно.

Джерело: власна розробка

Слабка участь основної операційної діяльності, зокрема виробничої, у формуванні фінансових результатів та чистого прибутку на промислових підприємствах має такі причини: високі витрати на сировину, матеріали, працю та енергію; висока конкуренція, що знижує ціни на готову продукцію та маржу прибутку; значні інвестиції у високотехнологічне обладнання та процеси, що знижує загальний чистий прибуток; негативні тенденції на ринку в частині зростання цін на сировину, зміни валютних курсів або впровадження нових регулятивних заходів. Важливо провести докладний аналіз цих факторів, щоб зрозуміти, як вони впливають на фінансові результати та чистий прибуток підприємств переробної промисловості і які можливі стратегії можуть бути використані для підвищення їхньої ефективності.

1.2. Інформаційне забезпечення оцінки фінансових результатів підприємства

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) - звіт про доходи, витрати, фінансові результати та сукупний дохід.

Звіт про фінансові результати (звіт про прибутки та збитки) є одним з ключових фінансових звітів підприємства, який надає користувачам важливу інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства за звітний період. Основною метою складання звіту про фінансові результати є надання об'єктивної та достовірної інформації про: доходи - суми грошових потоків, що надходять від реалізації товарів або послуг, а також інші джерела доходів; витрати - розходи підприємства на виробництво товарів або надання послуг, включаючи витрати на сировину, працю, амортизацію, оплату послуг тощо; прибутки - різниця між загальними доходами та загальними витратами за звітний період; збитки - втрати, які зазнало підприємство внаслідок своєї діяльності, коли витрати перевищують доходи; укупний дохід: Включає всі доходи підприємства за звітний період, які не включені до прибутку чи збитків.

Звіт про фінансові результати є важливим інструментом для прийняття управлінських рішень, а також для оцінки фінансової стійкості та ефективності діяльності підприємства. Цей звіт повинен бути складений відповідно до встановлених стандартів звітності з метою забезпечення об'єктивності та надійності інформації для користувачів.

Показник «Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)» відображає суму доходу (або виручки), отриману від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг, з врахуванням ряду коригувань. До них входять: суми, які підприємство відраховує від загальної вартості продажу у зв'язку з наданням знижок своїм клієнтам; суми, повернуті покупцями раніше придбаних товарів; суми доходів, які підприємство має передати

своїм клієнтам або іншим контрагентам відповідно до умов угод чи договорів; суми, сплачені у вигляді податків та зборів з прибутку чи обігу. Чистий дохід від реалізації продукції є важливим показником для оцінки ефективності діяльності підприємства та може бути використаний для аналізу його фінансової стабільності та прибутковості.

Показник «Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)» відображає витрати, пов'язані з виробництвом або наданням продукції, товарів, робіт або послуг, які були реалізовані протягом звітного періоду. Собівартість включає в себе різні види витрат, такі як: прямі матеріальні витрати - витрати на матеріали та компоненти, які безпосередньо використовуються в процесі виробництва; прямі трудові витрати - витрати на працю працівників, які безпосередньо зайняті у виробництві конкретної продукції; виробнича амортизація - витрати на знос основних засобів та обладнання, які використовуються в процесі виробництва; інші виробничі витрати - витрати на енергію, паливо, оплату послуг тощо, пов'язані з виробництвом. Цей показник дозволяє підприємству оцінити витрати, пов'язані з виробництвом конкретної продукції або послуги та визначити їхню собівартість для подальшого аналізу ефективності виробництва та прибутковості.

Валовий прибуток (збиток) розраховується як різниця між чистим доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг). Він відображає загальну прибутковість або збитковість підприємства до врахування податків та інших витрат. Розрахунок валового прибутку (збитку) дозволяє підприємству оцінити ефективність його виробничої діяльності та визначити, чи вдається підприємству здобувати прибуток від продажу своїх товарів, робіт чи послуг після врахування витрат на їх виробництво.

Стаття «Інші операційні доходи» відображає суми інших доходів, отриманих від операційної діяльності підприємства, які не включені до чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Ці доходи

включають такі складові: дохід від операційної оренди активів, дохід від операційних курсових різниць, відшкодування раніше списаних активів, дохід від роялті та відсотків, дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій) та необоротних активів, утримуваних для продажу; дохід від списання кредиторської заборгованості; отримані штрафи, пені, неустойки тощо. Ці доходи відображаються окремо в фінансовій звітності підприємства для надання користувачам повної інформації про всі доходи, отримані від операційної діяльності.

Стаття «Адміністративні витрати» відображає загальногосподарські витрати, які пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства. Адміністративні витрати включають в себе різноманітні витрати, пов'язані з веденням адміністративної діяльності підприємства, такі як: зарплати та винагороди керівництва та адміністративного персоналу; витрати на оренду та утримання адміністративних приміщень; витрати на забезпечення офісного устаткування та технічного забезпечення; витрати на зв'язок, поштові послуги та інші адміністративні послуги; витрати на страхування та юридичні послуги, пов'язані з адміністративною діяльністю; інші загальногосподарські витрати, що виникають у процесі управління та обслуговування підприємства. Ці витрати відображаються в фінансовій звітності для того, щоби користувачі могли оцінити загальний рівень витрат на управління та обслуговування підприємства.

Статті «Витрати на збут» відображає витрати підприємства, пов'язані з реалізацією продукції або товарів. Вона включає в себе різноманітні витрати, що виникають у процесі збуту продукції або товарів і спрямовані на забезпечення їх ефективної реалізації. До таких витрат можуть входити: витрати на утримання відділів збуту та торговельних підрозділів; витрати на рекламу та маркетингові заходи для просування продукції на ринку; витрати на доставку та логістику продукції споживачам або місцям продажу; витрати на послуги збуту, такі як комісійні, агентські винагороди тощо; витрати на упаковку та маркування продукції для подальшої реалізації. Ці витрати є

важливим елементом витратної структури підприємства і відображаються в фінансовій звітності для аналізу їх впливу на фінансові результати та загальну ефективність діяльності підприємства.

Стаття «Інші операційні витрати» включає в себе різноманітні витрати, що виникають у процесі операційної діяльності підприємства, і не входять до складу собівартості продукції, товарів, робіт чи послуг. До таких витрат відносять: собівартість реалізованих виробничих запасів, які не ввійшли до складу собівартості продукції; відрахування на створення резерву сумнівних боргів та списана безнадійна дебіторська заборгованість; втрати від знецінення запасів; втрати від операційних курсових різниць; визнані економічні або фінансові санкції; відрахування для забезпечення наступних операційних витрат; інші витрати, що виникають в процесі операційної діяльності підприємства і не включаються до собівартості продукції, товарів, робіт чи послуг. Ці витрати можуть носити різний характер і виникати у зв'язку з різними операційними процесами та умовами діяльності підприємства. Вони відображаються в фінансовій звітності для аналізу їх впливу на фінансові результати та загальну ефективність діяльності підприємства.

У статті «Дохід від участі в капіталі» відображається дохід, який отримано від інвестицій у дочірні, асоційовані або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі. Він може бути отриманий у вигляді дивідендів, відсотків від прибутку або інших форм прибутку, що виплачуються зазначеними підприємствами власнику частки капіталу. Цей дохід відображається у фінансовій звітності підприємства, яке має інвестиції у зазначені підприємства, як складова частина його фінансових результатів і може впливати на загальний фінансовий стан та прибутковість.

У статті «Інші фінансові доходи» відображаються різноманітні доходи, що отримані від фінансових інвестицій, і не включають доходи, які обліковуються за методом участі в капіталі. Вони включають дивіденди, відсотки від банківських депозитів, доходи від облігацій, відсотки від

кредитів, прибуток від продажу фінансових інструментів тощо. Ці доходи відображаються у фінансовій звітності підприємства як складова частина його загального доходу.

У статті «Інші доходи» відображаються різноманітні доходи, що виникають у процесі господарської діяльності підприємства, але не пов'язані з операційною діяльністю. Вони включають: дохід від реалізації фінансових інвестицій, наприклад, прибуток від продажу акцій або облігацій; дохід від неопераційних курсових різниць, які виникають внаслідок змін валютних курсів і не пов'язані з операційною діяльністю; дохід від зміни балансової вартості фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю, таких як акції, облігації або інші фінансові інструменти. Ці доходи відображаються у фінансовій звітності підприємства та є важливою складовою його загального доходу.

У статті «Фінансові витрати» відображаються витрати, які пов'язані з запозиченнями підприємства. Вони включають: витрати на проценти за кредитами та іншими видами запозичень; інші витрати, що пов'язані з фінансовими угодами, наприклад, комісійні, сплачені банкам за обслуговування кредитів або інші витрати, пов'язані з укладанням фінансових угод. Ці витрати відображаються у фінансовій звітності підприємства та є важливою складовою його загальних витрат, оскільки вони впливають на його фінансовий стан та рентабельність.

У статті «Втрати від участі в капіталі» відображається збиток, який підприємство зазнало від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства, облік яких ведеться методом участі в капіталі. Ці втрати виникають у випадку, коли вартість інвестиції знижується через негативні зміни в діяльності або фінансовому стані цих підприємств. Вони зазначаються в фінансовій звітності, оскільки вони впливають на фінансовий стан підприємства та його прибутковість.

У статті «Інші витрати» відображаються різноманітні витрати, які не включаються до інших категорій витрат, але виникають у процесі

господарської діяльності підприємства. Такі витрати включають: собівартість реалізації фінансових інвестицій: витрати, пов'язані з процесом купівлі, утримання та продажу фінансових активів; втрати від неопераційних курсових різниць: збитки, що виникають внаслідок змін в курсах валют або інших фінансових інструментах, які не впливають з операційної діяльності; втрати від уцінки фінансових інвестицій та необоротних активів: зниження вартості фінансових інвестицій або необоротних активів, які виникають через негативні зміни в їхній ринковій вартості або корисності; витрати від зміни балансової вартості фінансових інструментів, оцінених за справедливою вартістю: витрати, пов'язані з змінами в ринковій вартості фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю; інші витрати, які виникають у процесі господарської діяльності (крім фінансових витрат), але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства: це можуть бути різноманітні витрати, які виникають у зв'язку з адміністративно-господарською діяльністю, управлінням ресурсами, розробкою нових проектів тощо.

Прибуток (збиток) до оподаткування є показником фінансової звітності, що відображає фінансові результати діяльності підприємства до нарахування податку на прибуток. Він визначається як алгебраїчна сума: прибутку (збитку) від операційної діяльності, який включає в себе валовий прибуток (збиток), інші операційні доходи та витрати, а також адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати; фінансових та інших доходів (прибутків), які включають у себе доходи від участі в капіталі, інші фінансові доходи та інші доходи, що не пов'язані з операційною діяльністю; фінансових та інших витрат (збитків), які включають у себе фінансові витрати, витрати на забезпечення кредиторських заборгованостей, витрати на утримання об'єктів нерухомості та інші витрати, що не пов'язані з операційною діяльністю. Додаткові статті можуть містити деталізацію цих складових або інші важливі показники, які враховуються при розрахунку прибутку (збитку) до оподаткування.

У статті «Витрати (дохід) з податку на прибуток» відображається сума витрат або доходу, пов'язаних з оподаткуванням прибутку підприємства. Ці показники визначаються згідно з відповідними правилами бухгалтерського обліку, включеними у НП(С)БО 17 «Податок на прибуток». У цій статті відображаються: витрати з податку на прибуток, які включають у себе розрахунки податку на прибуток за звітний період, а також корекції попередніх років; доходи з податку на прибуток, які можуть включати у себе повернення попередньо сплаченого податку або корекції, отримані внаслідок податкового планування або змін в законодавстві. Ця стаття є важливою для підприємства з точки зору остаточного розрахунку його фінансових результатів та підготовки фінансової звітності для оподаткування.

У статті «Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування» відображаються прибуток або збиток, отриманий внаслідок припинення діяльності підприємства після врахування оподаткування. Цей показник включає доходи та витрати, пов'язані з припиненням діяльності, такі як продаж необоротних активів, розірвання договорів зі співробітниками, витрати на ліквідацію тощо. Дохід або витрата від переоцінки необоротних активів та груп вибуття, що утворюють припинену діяльність, і оцінюються за чистою вартістю реалізації, також включаються до цієї статті. Ця стаття є важливою для підприємства при остаточному розрахунку його фінансових результатів внаслідок припинення діяльності та для оподаткування цих операцій.

Чистий прибуток (або збиток) розраховується як алгебраїчна сума різних складових. Прибуток (збиток) до оподаткування включає в себе прибуток (збиток) від операційної діяльності, фінансові та інші доходи (прибутки), фінансові та інші витрати (збитки). Сума податку на прибуток обчислюється відповідно до податкового законодавства країни. Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування, який відображає прибуток або збиток, отриманий внаслідок припинення діяльності після врахування податку на прибуток. Таким чином, чистий прибуток (збиток)

підприємства визначається як різниця між всіма вищезгаданими складовими після відповідних вирахувань та оподаткування. Цей показник є важливим для оцінки фінансової стабільності та прибутковості підприємства.

У розділі II звіту про фінансові результати зазвичай наводиться інформація про інший сукупний дохід та розраховується сукупний дохід підприємства. Інший сукупний дохід включає дохід та витрати, які не включаються до чистого прибутку (збитку) від операційної діяльності, податку на прибуток та прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування. Сюди входять: переоцінка фінансових інструментів, переоцінка власного капіталу, нереалізовані валютні різниці та інші елементи. Сукупний дохід підприємства обчислюється як сума чистого прибутку (збитку) та іншого сукупного доходу. Цей показник допомагає зрозуміти загальний фінансовий результат підприємства за звітний період, враховуючи всі складові доходів та витрат.

У статті «Дооцінка (уцінка) необоротних активів» наводиться інформація про дооцінку (уцінку) об'єктів основних засобів та нематеріальних активів. Ця сума включає в себе вартість, на яку змінюється оцінка активів у межах звітного періоду, після застосування сум раніше проведених дооцінок, з урахуванням національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Однак, важливо зауважити, що сума дооцінки, яка включається до нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) у випадках, передбачених національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, не включається до складу сукупного доходу розділу II звіту про фінансові результати. Це дозволяє зберегти правильну структуру фінансового звіту та відображення фінансових результатів підприємства.

У статті «Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів» відображається сума зміни балансової вартості об'єктів хеджування, яка обчислюється згідно з НП(С)БО 13 «Фінансові інструменти». Ця сума вказує на зміну вартості фінансових інструментів, які були включені в програми хеджування, відповідно до вимог облікових стандартів. Зазначена інформація дозволяє

користувачам фінансових звітів отримати чітке уявлення про зміни, пов'язані з управлінням ризиками та фінансовими інструментами підприємства.

У статті «Накопичені курсові різниці» відображається сума курсових різниць, які накопичилися в звітному періоді. Вони виникають внаслідок змін валютних курсів між моментом виникнення зобов'язань або прав і моментом їх оплати або отримання. Згідно з НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», ці накопичені курсові різниці підлягають обліку в фінансовій звітності підприємства.

У статті «Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств» наводиться інформація про частку іншого сукупного доходу, отриманого від асоційованих, дочірніх або спільних підприємств, в які здійснено фінансові інвестиції та облік яких ведеться за методом участі в капіталі. Ця частка іншого сукупного доходу враховується відповідно до відповідних бухгалтерських стандартів і може бути важливою для оцінки фінансового стану підприємства та його участі у зв'язаних підприємствах.

У статті «Інший сукупний дохід» відображається сума іншого сукупного доходу, який не може бути адекватно представлений окремою статтею у звіті про фінансові результати. Цей дохід може включати різноманітні складові, такі як приріст вартості фінансових інструментів, зміни в обліку об'єктів, зміни в обсягах інвестицій та інші події, які не підпадають під інші категорії доходів або витрат. Ця стаття дозволяє підприємствам відображати такі доходи або витрати, які мають важливий фінансовий вплив, але не можуть бути адекватно представлені в інших розділах звіту.

Інший сукупний дохід до оподаткування визначається як сума доходів та витрат, які відображаються у фінансовій звітності, але не включаються до обчислення прибутку (збитку) до оподаткування. Ця сума складається з різних складових, таких як дооцінка (уцінка) необоротних активів, дооцінка (уцінка) фінансових інструментів, накопичені курсові різниці, частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств, а також інші

складові, які не включаються до прибутку (збитку) до оподаткування, але можуть мати вплив на податковий облік підприємства.

У статті «Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом» наводиться сума податку на прибуток, яка обчислюється за ставкою податку, що застосовується до іншого сукупного доходу. Це означає, що якщо інший сукупний дохід підлягає оподаткуванню згідно з податковим законодавством, то на нього також обчислюється податок на прибуток. Таким чином, у цій статті відображається сума податку, що сплачується з іншого сукупного доходу підприємства.

У статті «Інший сукупний дохід після оподаткування» відображається сума іншого сукупного доходу після того, як з нього вираховано суму податку на прибуток. Ця стаття показує, скільки грошей залишається підприємству після сплати податку з іншого сукупного доходу.

Сукупний дохід розраховується як алгебраїчна сума чистого фінансового результату за звітний період та іншого сукупного доходу після оподаткування. Це дає повну картину фінансових результатів підприємства, включаючи як операційні, так і неопераційні доходи та витрати, а також податкові обов'язки.

1.3. Фінансово-економічний паспорт ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» - одне з провідних українських промислових підприємств, основними сферами діяльності якого є: виготовлення запчастин до дробильно-розмальних комплексів вітчизняних та імпорتنих виробників; виготовлення запчастин для дорожньої, будівельної техніки, запчастин для гірсько-шахтного обладнання. ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» пропонує своїм замовникам великий каталог запасних частин до промислового та технологічного обладнання імпорتنих та вітчизняних виробників, а також готові технічні рішення щодо

модернізації виробництва та конструкцій. Підприємство виготовляє та модернізує деталі для покращення технології виробництва, що застосовуються в області: виробництва кам'яних дорожньо-будівельних матеріалів; комплексів для гірничо-збагачувальних підприємств; виробництва цементів та матеріалів на їх основі; розробки вапнякових та крейдових родовищ; забезпечення діяльності комплексів із переробки вапнякових та крейдових руд, феросплавних, металургійних та інших підприємств.

Основні відомості про ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» наведено у табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Основні відомості про ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод»

Відомість	Значення
1. Повне найменування	Приватне акціонерне товариство «Марганецький рудоремонтний завод»
2. Серія і номер свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи (за наявності)	1228 120 0000 000018
3. Дата проведення державної реєстрації	11.11.1994
4. Територія (область)	Дніпропетровська
5. Статутний капітал (грн)	8809772.4
6. Середня кількість працівників (осіб)	168
7. Основні види діяльності із зазначенням найменування виду діяльності та коду за КВЕД	24.52 Лиття сталі
	25.62 Механічне оброблення металевих виробів
	28.92 Виробництво машин і устаткування для добувної промисловості
8. Банки, що обслуговують емітента:	ПАТ КБ «Приватбанк «ДГРУ Марганецьке відділення»
	2) МФО банку 305299
	3) поточний рахунок 26001050216396
9. Код ЄДРПОУ	05448389

Джерело: www.smida.gov.ua

ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» було зареєстровано 11.11.1994. Розмір його статутного капіталу становить 8809772,40 грн. Статутний капітал підприємства (табл. 1.5) поділений (шість мільйонів

шістсот сімдесят чотири тисячі сімдесят) простих іменних акцій, номінальною вартістю 1,32 гривні (одна гривня тридцять дві копійки).

Таблиця 1.5

Інформація про емісію акцій ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод»

Дата реєстрації випуску	Номер свідоцтва про реєстрацію випуску	Найменування органу, що зареєстрував випуск	Міжнародний ідентифікаційний номер	Тип цінного паперу
31.05.2010	30/04/1/10	ДКЦПФР	UA4000127930	Акція проста бездокументарна іменна
Форма існування та форма випуску	Номінальна вартість акцій (грн.)	Кількість акцій (штук)	Загальна номінальна вартість (грн.)	Частка у статутному капіталі (у відсотках)
Бездокументарні іменні	1.32	6674070	8809772.4	100

Джерело: www.smida.gov.ua

Організаційно-правова форма підприємства ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» - Акціонерне товариство. Основний вид діяльності (КВЕД) – 24.52 Лиття сталі.

Контактна інформація організації ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод»:

Телефон: +380506358062 +380566522550

Компанія ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МАРГАНЕЦЬКИЙ РУДОРЕМОНТНИЙ ЗАВОД» зареєстрована за юридичною адресою Україна, Єдності, буд.162, м.Марганець, Дніпропетровська обл.

ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» має ліцензії на заготівлю, переробку, металургійну переробку металобрухту чорних та кольорових металів (табл. 1.6). Воно складається з таких структурних підрозділів: ливарний цех; механоскладальний цех; електроремонтний цех; відділ головного механіка; транспортна дільниця; дільниця термообробки;

центральна заводська лабораторія; дільниця поточного ремонту; технічний відділ; заводоуправління; контрольно-пропускна служба; служба харчування.

Таблиця 1.6

**Інформація про одержані ліцензії (дозволи) ПрАТ
«Марганецький Рудоремонтний Завод» на окремі види діяльності***

Вид діяльності	Номер ліцензії (дозволу)	Дата видачі	Державний орган, що видав	Дата закінчення дії ліцензії (дозволу)
Заготівля, переробка, металургійна переробка металобрухту чорних металів	AB580939	20.05.2011	Міністерство промислової політики України	Термін дії ліцензії необмежений
Заготівля, переробка, металургійна переробка металобрухту кольорових металів	AB580940	20.05.2011	Міністерство промислової політики України	Термін дії ліцензії необмежений

Джерело: www.smida.gov.ua

Дочірніх підприємств та філій Товариство не має. Інформація про основні засоби ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» (за залишковою вартістю) представлено у табл. 1.7.

Таблиця 1.7

Інформація про основні засоби ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» (за залишковою вартістю)

Найменування основних засобів	01.01.2022	01.01.2023	Абс. приріст	Темп приросту, %
1	2	3	4	5
	тис. грн.			
1. Виробничого призначення:	38188	40372	2184	5,72
будівлі та споруди	15040	18102	3062	20,36
машини та обладнання	16917	22001	5084	30,05
транспортні засоби	27	123	96	355,56
інші	6204	146	-6058	-97,65
2. Невиробничого призначення:	7	6	-1	-14,29
будівлі та споруди	7	6	-1	-14,29
Усього	38195	40378	2183	5,72
	структура, %			
1. Виробничого призначення:	99,98	99,99	0,00	
будівлі та споруди	39,38	44,83	5,45	
машини та обладнання	44,29	54,49	10,20	
транспортні засоби	0,07	0,30	0,23	

Закінчення табл. 1.7

1	2	3	4	5
інші	16,24	0,36	-15,88	
2. Невиробничого призначення:	0,02	0,01	0,00	
будівлі та споруди	0,02	0,01	0,00	
Усього	100,00	100,00	0,00	

Джерело: власні розрахунки

Протягом 2022 року вартість основних засобів зросла із 38195 тис. грн. до 40378 тис. грн., або на 2183 тис. грн. (на 5,72%). Вони представлені основними засобами виробничого призначення (більше 99,98%), у т.ч. питома вага будівель і споруд зросла із 39,38% до 44,83%, машин та обладнання – із 44,29% до 54,49%. Основні засоби ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» представлені обладнанням цехів: ливарне та металоріжуще. Середня ступінь зносу: будівлі та споруди - 48%, по машинах та обладнанню - 66%, по транспортним засобам - 25 %. Завантаження обладнання по видам : ливарне працює в 2 зміни; металоріжуще працює в 1 зміну.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1998 ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» веде бухгалтерський облік та складає фінансову звітність згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності. Це означає, що управлінський персонал дотримується вимог цих стандартів під час підготовки та представлення фінансової звітності. Такий підхід допомагає забезпечити більшу об'єктивність, порівняність та надійність фінансової інформації для зацікавлених сторін (табл. 1.8).

Таблиця 1.8

Інформація про зобов'язання та забезпечення ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» станом на 01.01.2023

Види зобов'язань	Непогашена частина боргу	
	тис. грн.	структура, %
Зобов'язання за цінними паперами	32417	26,12
Інші зобов'язання та забезпечення	91677	73,88
Усього зобов'язань та забезпечень	124094	100,00

Джерело: власні розрахунки

Інші зобов'язання та забезпечення становлять 73,88%, зобов'язання за цінними паперами - 26,12%. У обсязі виробництва та реалізації основних видів продукції превалює литво (табл. 1.9).

Таблиця 1.9

Інформація про обсяги виробництва та реалізації основних видів продукції ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод»

№ з/п	Основний вид продукції	Обсяг виробництва				Обсяг реалізованої продукції	
		у натуральній формі (фізична од. вим.)	у грошовій формі (тис.грн.)	у відсотках до всієї виробленої продукції	у натуральній формі (фізична од. вим.)	у грошовій формі (тис. грн.)	у відсотках до всієї реалізованої продукції
1	литво	288,2	156540	99,9	2831	169834	99,4
2	запасні частини	0	177	0,1	0	1080	0,6

Джерело: www.smida.gov.ua

Операційна діяльність ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» має такі основні напрями:

1. Виготовлення та постачання стаціонарного гірничошахтного обладнання, яке включає: шахтні однобарабанні та двобарабанні підйомні машини; шахтні багатоканатні підйомні машини; шахтні пересувні прохідницькі підйомні машини для будівництва шахтних стволів; шахтні пересувні прохідницькі лебідки для будівництва шахтних стволів; шахтні відцентрові вентилятори головного провітрювання; шахтні осьові вентилятори головного провітрювання; ряд шахтних скіпів з нерухомим кузовом для одноканатного та багатоканатних підйомів; ряд шахтних парашутів типу ПТКА та підвісних пристроїв типу УП; ряд шахтних відцентрових насосів типу ЦНС для головного водовідливу шахт; обладнання поверхні шахт: маневрові лебідки маневрові пристрої.

2. Виготовлення та постачання шахтного підземного обладнання, яке включає: ряд стаціонарних та дільничних шахтних стрічкових конвеєрів;

лебідки посадкові ЛПТ-55; закладний комплекс УЗК 6,3; вантажно-транспортні машини типу ПД-8В для копалень.

3. Виготовлення та постачання обладнання для відкритих гірничих робіт - роторних комплексів безперервної дії, у тому числі: кар'єрні роторні екскаватори з нормальними та підвищеними зусиллями різання для проведення очисних та видобувних робіт; ряд кар'єрних стрічкових конвеєрів; крокуючі відвалоутворювачі; гусеничні перевантажувачі – відвалоутворювачі для створення відвалів та збільшення рознесення бортів кар'єру.

4. Виготовлення та постачання редукторів загального призначення: циліндричні двоступінчасті; циліндричні триступінчасті.

5. Новими перспективними напрямками виробничо-технічної діяльності підприємства є: скребкові конвеєри типу КСД, СПЦ, СП та КС; продукція для нафтохімічної промисловості.

В останні роки нова номенклатура продукції, яка виготовляється заводом, дозволяє успішно її реалізувати не тільки в традиційних галузях вугільної та гірничорудної промисловості, а й на підприємствах, що добувають нерудні копалини, у хімічній та металургійній та інших галузях промисловості.

Споживачами продукції підприємства є шахти, вугільні об'єднання, підприємства, що займаються розробкою родовищ та корисних копалин у відкритий спосіб, збагачувальні фабрики, металургійні комбінати, теплоелектростанції.

Висновки до розділу 1

1. Дослідження стану прибутковості промислових підприємств допомагають стежити за тенденціями в галузі та розробляти стратегії для досягнення стійкого фінансового успіху. Постійне та поглиблене вивчення змін у механізмах формування фінансових результатів допомагає

підприємствам адаптуватися до змін у їхньому середовищі та досягати успіху в умовах постійної непевності і конкуренції. Вивчення та урахування факторів внутрішнього середовища є ключовим для досягнення успіху в управлінні фінансовими результатами підприємств промисловості.

2. Розуміння механізму формування фінансового результату від операційної діяльності дозволяє підприємствам ефективно керувати своєю основною діяльністю та досягати бажаних фінансових цілей. Важливо враховувати значення ефекту оперативного левериджу при аналізі фінансового стану підприємства і прийнятті управлінських рішень, оскільки він може допомогти оцінити рівень ризику та потенційні наслідки змін у виробництві та продажах.

3. Об'єктом кваліфікаційної роботи є ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» - одне з провідних українських промислових підприємств, основними сферами діяльності якого є: виготовлення запчастин до дробильно-розмальних комплексів вітчизняних та імпорتنих виробників; виготовлення запчастин для дорожньої, будівельної техніки, запчастин для гірсько-шахтного обладнання. ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» пропонує своїм замовникам великий каталог запасних частин до промислового та технологічного обладнання імпорتنих та вітчизняних виробників, а також готові технічні рішення щодо модернізації виробництва та конструкцій. Підприємство виготовляє та модернізує деталі для покращення технології виробництва, що застосовуються в області: виробництва кам'яних дорожньо-будівельних матеріалів; комплексів для гірничо-збагачувальних підприємств; виробництва цементів та матеріалів на їх основі; розробки вапнякових та крейдяних родовищ; забезпечення діяльності комплексів із переробки вапнякових та крейдяних руд, феросплавних, металургійних та інших підприємств.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В УМОВАХ ПрАТ
«МАРГАНЕЦЬКИЙ РУДОРЕМОНТНИЙ ЗАВОД» ТА ШЛЯХИ ЇХ
ПОКРАЩЕННЯ

2.1. Оцінка динаміки фінансових результатів підприємства

Вартість активів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» протягом 2020-2023 років зросла з 55165 тис. грн. до 137351 тис. грн., або на 82186 тис. грн., або на 148,98% (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Аналіз динаміки та структури активів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Актив	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	Абс. приріст	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
	тис. грн.					
I. Необоротні активи						
Нематеріальні активи:	0	0	195	145	145	
первісна вартість	2	252	252	252	250	12500,00
накопичена амортизація	2	6	57	107	105	5250,00
Незавершені капітальні інвестиції	0	0	6083	129	129	
Основні засоби:	14263	13690	32111	40249	25986	182,19
первісна вартість	36895	38529	59938	71996	35101	95,14
знос	22632	24839	27827	31747	9115	40,27
Усього за розділом I	14263	13936	38389	40523	26260	184,11
Запаси	34543	45132	35247	48794	14251	41,26
Виробничі запаси	1400	1353	5706	41476	40076	2862,57
Незавершене виробництво	29824	40481	26348	1423	-28401	-95,23
Готова продукція	3302	3258	3174	5664	2362	71,53
Товари	17	40	18	231	214	1258,82
Дебіторська заборгованість						
- за продукцію, товари, роботи, послуги	5006	8087	9482	26816	21810	435,68
- за виданими авансами	60	60	0	0	-60	-100,00
- за розрахунками з бюджетом	28	106	19	0	-28	-100,00
- у тому числі з податку на прибуток	25	0	19	0	-25	-100,00
- інша	300	945	1414	868	568	189,33
Гроші та їх еквіваленти	383	1605	85	18841	18458	4819,32
Рахунки в банках	383	1605	84	18841	18458	4819,32

Закінчення табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7
Витрати майбутніх періодів	0	2	4	3	3	
Інші оборотні активи	582	774	816	1506	924	158,76
Усього за розділом II	40902	56711	47067	96828	55926	136,73
Баланс	55165	70647	85456	137351	82186	148,98
	структура, %					
I. Необоротні активи						
Нематеріальні активи:	0,00	0,00	0,23	0,11	0,11	
первісна вартість	0,00	0,36	0,29	0,18	0,18	
накопичена амортизація	0,00	0,01	0,07	0,08	0,07	
Незавершені капітальні інвестиції	0,00	0,00	7,12	0,09	0,09	
Основні засоби:	25,86	19,38	37,58	29,30	3,45	
первісна вартість	66,88	54,54	70,14	52,42	-14,46	
знос	41,03	35,16	32,56	23,11	-17,91	
Усього за розділом I	25,86	19,73	44,92	29,50	3,65	
Запаси	62,62	63,88	41,25	35,53	-27,09	
Виробничі запаси	2,54	1,92	6,68	30,20	27,66	
Незавершене виробництво	54,06	57,30	30,83	1,04	-53,03	
Готова продукція	5,99	4,61	3,71	4,12	-1,86	
Товари	0,03	0,06	0,02	0,17	0,14	
Дебіторська заборгованість						
- за продукцію, товари, роботи, послуги	9,07	11,45	11,10	19,52	10,45	
- за виданими авансами	0,11	0,08	0,00	0,00	-0,11	
- за розрахунками з бюджетом	0,05	0,15	0,02	0,00	-0,05	
- у тому числі з податку на прибуток	0,05	0,00	0,02	0,00	-0,05	
- інша	0,54	1,34	1,65	0,63	0,09	
Гроші та їх еквіваленти	0,69	2,27	0,10	13,72	13,02	
Рахунки в банках	0,69	2,27	0,10	13,72	13,02	
Витрати майбутніх періодів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Інші оборотні активи	1,06	1,10	0,95	1,10	0,04	
Усього за розділом II	74,14	80,27	55,08	70,50	-3,65	
Баланс	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	

Джерело: власні розрахунки

Вартість необоротних активів зросла з 14263 тис. грн. до 40523 тис. грн., або на 26260 тис. грн., або на 184,11%, в основному за рахунок залишкової вартості основних засобів – на 25986 тис. грн., або на 182,19%. Оборотні активи зросли із 40902 тис. грн. до 96828 тис. грн., або на 55926 тис. грн., або на 136,73%, у т.ч. за рахунок таких статей: виробничі запаси – на 40076 тис. грн., дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги – на 21810 тис. грн., грошей та їх еквівалентів – на 18458 тис. грн. Натомість спостерігається суттєве скорочення залишків незавершеного виробництва – на 28401 тис. грн.

Основу активів становлять оборотні активи, частка яких протягом 2020-2022 років скоротилася з 74,14% до 70,5%. Питома вага запасів скоротилася з 62,62% до 35,53%, або на 27,09%, у т.ч. частка виробничих запасів зросла з 2,54% до 30,20%, а незавершеного виробництва – скоротилася з 54,06% до 1,04%. Приріст пасивів обумовлений зростанням інших довгострокових зобов'язань – на 17585 тис. грн., або на 118,56%, інших поточних зобов'язань – на 62782 тис. грн., або на 1613,52% (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Аналіз динаміки та структури пасивів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Актив	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	Абс. приріст	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
	тис. грн.					
I. Власний капітал						
Зареєстрований (пайовий) капітал	8810	8810	8810	8810	0	0,00
Резервний капітал	1311	1404	1404	1440	129	9,84
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	3927	3977	2722	3007	-920	-23,43
Усього за розділом I	14048	14191	12936	13257	-791	-5,63
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення						
Відстрочені податкові зобов'язання	415	423	430	430	15	3,61
Інші довгострокові зобов'язання	14832	14832	32417	32417	17585	118,56
Усього за розділом II	15247	15255	32847	32847	17600	115,43
Поточна кредиторська заборгованість:						
- за довгостроковими зобов'язаннями	36	0	0	0	-36	-100,00
- за товари, роботи, послуги	19803	35740	17808	21966	2163	10,92
- за розрахунками з бюджетом	25	143	164	393	368	1472,00
- у тому числі з податку на прибуток	0	77	0	170	170	
- за розрахунками зі страхування	47	91	2218	341	294	625,53
- за розрахунками з оплати праці	460	256	380	718	258	56,09
- за одержаними авансами	673	1395	0	0	-673	-100,00
Поточні забезпечення	0	0	178	1156	1156	
Інші поточні зобов'язання	3891	3576	18925	66673	62782	1613,52
Усього за розділом III	25870	41206	39673	91247	65377	252,71
Баланс	55165	70647	85456	137351	82186	148,98
	структура, %					
I. Власний капітал						
Зареєстрований (пайовий) капітал	15,97	12,47	10,31	6,41	-9,56	
Резервний капітал	2,38	1,99	1,64	1,05	-1,33	

Закінчення табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	7,12	5,63	3,19	2,19	-4,93	
Усього за розділом I	25,47	20,09	15,14	9,65	-15,81	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення						
Відстрочені податкові зобов'язання	0,75	0,60	0,50	0,31	-0,44	
Інші довгострокові зобов'язання	26,89	20,99	37,93	23,60	-3,29	
Усього за розділом II	27,64	21,59	38,44	23,91	-3,72	
Поточна кредиторська заборгованість:						
- за довгостроковими зобов'язаннями	0,07	0,00	0,00	0,00	-0,07	
- за товари, роботи, послуги	35,90	50,59	20,84	15,99	-19,91	
- за розрахунками з бюджетом	0,05	0,20	0,19	0,29	0,24	
- у тому числі з податку на прибуток	0,00	0,11	0,00	0,12	0,12	
- за розрахунками зі страхування	0,09	0,13	2,60	0,25	0,16	
- за розрахунками з оплати праці	0,83	0,36	0,44	0,52	-0,31	
- за одержаними авансами	1,22	1,97	0,00	0,00	-1,22	
Поточні забезпечення	0,00	0,00	0,21	0,84	0,84	
Інші поточні зобов'язання	7,05	5,06	22,15	48,54	41,49	
Усього за розділом III	46,90	58,33	46,43	66,43	19,54	
Баланс	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	

Джерело: власні розрахунки

Протягом 2020-2022 років частка власного капіталу скоротилася з 25,47% до 9,65%, поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги – із 35,90% до 15,99%. Зросла питома вага таких статей: інші довгострокові зобов'язання – із 26,89% до 23,60%, інші поточні зобов'язання – із 7,05% до 48,54%.

2.2. Оцінка джерел формування фінансових результатів підприємства

Протягом 2019-2022 років спостерігалася активізація ділової активності ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод», оскільки обсяг продаж збільшився на 591,37%, собівартість реалізації – на 662,75% (табл. 2.3). Їх динаміка описується відповідно висхідною і низхідною гілкою параболи (рис. 2.1). У результаті випереджальних темпів зростання витрат порівняно з продажем готової продукції, робіт, послуг валовий прибуток збільшився меншими темпами - на 146,65% і також описується висхідною

гілкою параболи (рис. 2.2).

Таблиця 2.3

Аналіз формування фінансових результатів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Стаття	2019	2020	2021	2022	Абс. приріст, тис. грн.	Темп приросту, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	24721	43944	57237	170914	146193	591,37
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(21302)	(40382)	(53500)	(162481)	-141179	662,75
Валовий: прибуток	3419	3562	3737	8433	5014	146,65
Інші операційні доходи	352	204	2611	971	619	175,85
Адміністративні витрати	(1450)	(1547)	(3203)	(3802)	-2352	162,21
Витрати на збут	(389)	(645)	(722)	(2922)	-2533	651,16
Інші операційні витрати	(1180)	(1356)	(2044)	(2192)	-1012	85,76
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	752	218	379	488	-264	-35,11
Інші фінансові доходи	0	0	0	125	125	
Інші доходи	0	61	0	3	3	
Фінансові витрати	(149)	(21)	(57)	(106)	43	-28,86
Інші витрати	(19)	(1)	(1)	(0)	19	-100,00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	584	257	321	510	-74	-12,67
Витрати (дохід) з податку на прибуток	212	114	75	189	-23	-10,85
Чистий прибуток	372	143	246	321	-51	-13,71
Сукупний дохід	372	143	246	321	-51	-13,71

Джерело: власні розрахунки

Чистий прибуток ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» співпадає з сукупним доходом. Протягом 2019-2022 років зазначені показники скоротилися з 372 тис. грн. до 321 тис. грн., або на 13,71%. Проте їх динаміка описується парабою з гілками догори (рис. 2.3).

Аналіз динаміки і структури елементів операційних витрат ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» представлено у табл. 2.4.

Протягом 2019-2022 років вартість операційних витрат зросла на 161705 тис. грн., або на 664,88%, у т.ч. за рахунок матеріальних затрат на 137855 тис. грн., або на 853,17%. Натомість витрати на амортизацію скоротилися на 1559 тис. грн., або на 64,66%.

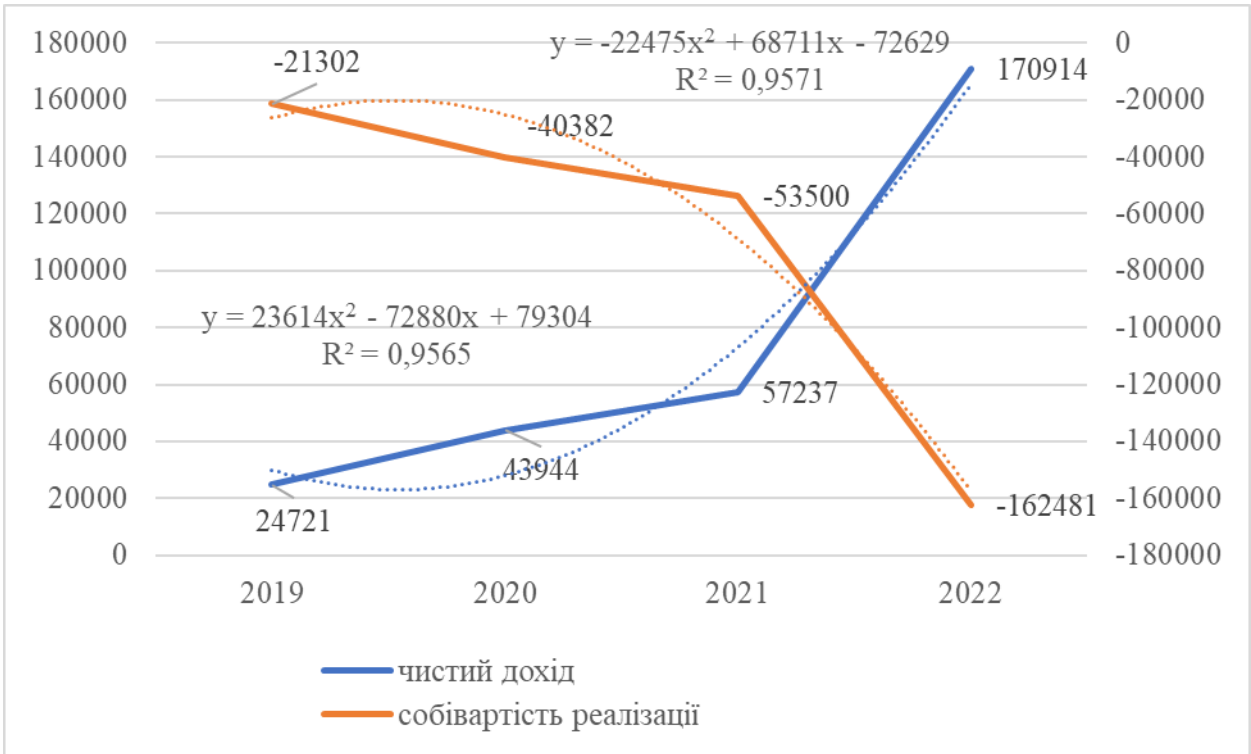

Рис. 2.1 – Динаміка чистого доходу та собівартості реалізації готової продукції, товарів, робіт та послуг ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Джерело: власні розрахунки

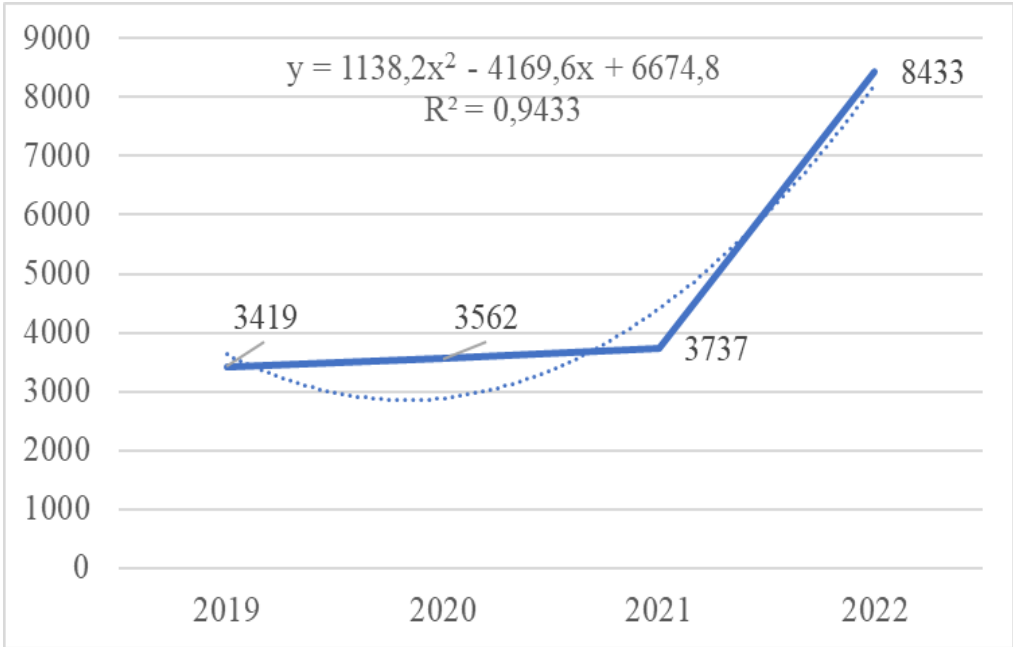

Рис. 2.2 – Динаміка валового прибутку ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Джерело: власні розрахунки

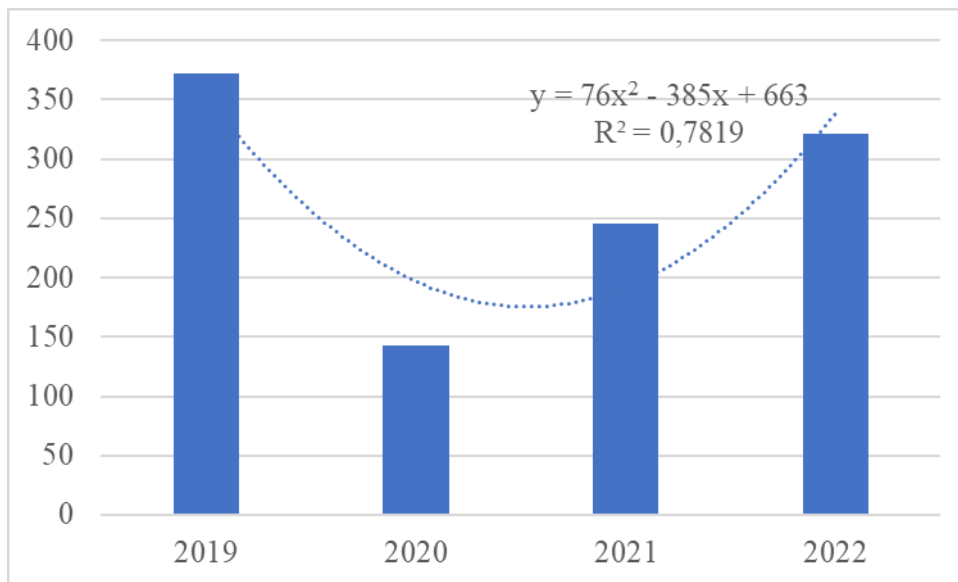

Рис. 2.3 – Динаміка чистого прибутку та сукупного доходу ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Джерело: власні розрахунки

Таблиця 2.4

Аналіз динаміки і структури елементів операційних витрат ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Стаття	2019	2020	2021	2022	Абс. приріст	Темп приросту, %
Тис. грн.						
Матеріальні затрати	16158	36145	47388	154013	137855	853,17
Витрати на оплату праці	1898	2784	4725	9750	7852	413,70
Відрахування на соціальні заходи	712	847	1059	2136	1424	200,00
Амортизація	2411	2405	2891	3970	1559	64,66
Інші операційні витрати	3142	1751	3464	16157	13015	414,23
Разом	24321	43932	59527	186026	161705	664,88
Тис. грн.						
Матеріальні затрати	66,44	82,27	79,61	82,79	16,35	
Витрати на оплату праці	7,80	6,34	7,94	5,24	-2,56	
Відрахування на соціальні заходи	2,93	1,93	1,78	1,15	-1,78	
Амортизація	9,91	5,47	4,86	2,13	-7,78	
Інші операційні витрати	12,92	3,99	5,82	8,69	-4,23	
Разом	100,00	100,00	100,00	100,00	0	

Джерело: власні розрахунки

У структурі операційних витрат основна їх частка приходить на матеріальні затрати, причому вона зросла з 66,44% до 82,79%, або на 16,35%. Питома вага інших елементів операційних витрат скоротилася: витрати на

оплату праці – на 2,56%, відрахування на соціальні заходи – на 1,78%, амортизація – на 7,78%, інші операційні витрати – на 4,23%.

Протягом 2019-2022 років (табл. 2.5) кількість акцій ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» складала 6674070 штук, їх прибутковість скоротилася з 0,0557 грн. до 0,0481 грн., або на 0,0076 грн. (на 13,71%).

Таблиця 2.5

Аналіз показників прибутковості акцій ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Стаття	Од. виміру	2019	2020	2021	2022	Абс. приріст	Темп приросту, %
Кількість простих акцій:							
- середньорічна	шт.	6674070	6674070	6674070	6674070	0	0,00
- скоригована середньорічна	шт.	6674070	6674070	6674070	6674070	0	0,00
Прибуток (збиток) на одну просту акцію							
- чистий	грн.	0,05574	0,02068	0,03686	0,0481	-0,00764	-13,71
- скоригований чистий	грн.	0,05574	0,02068	0,03686	0,0481	-0,00764	-13,71
Дивіденди на одну просту акцію	грн.	0	0	0	0	0	

Джерело: власні розрахунки

Чистий рух грошових коштів протягом 2019-2022 років був додатним за виключенням 2021 року (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз руху коштів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

Стаття	2019	2020	2021	2022	Абс. приріст, тис. грн.	Темп приросту, %
1	2	3	4	5	6	7
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності						
Надходження від:						
- реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	29015	48207	58808	235370	206355	711,20
- повернення податків і зборів	0	0	3	4	4	
- у тому числі податку на додану вартість	0	0	0	4	4	
- цільового фінансування	12	0	0	0	-12	-100,00

Закінчення табл. 2.6

1	2	3	4	5	6	7
- від покупців і замовників	673	1395	1626	0	-673	-100,00
- від повернення авансів	10	0	0	283	273	2730,00
- від боржників неустойки (штрафів, пені)	0	0	0	2	2	
Інші надходження	197	1206	1204	166	-31	-15,74
Витрачання на оплату:						
- товарів (робіт, послуг)	(26992)	(39998)	(3598)	(7203)	19789	-73,31
- праці	(1346)	(2402)	(1048)	(5276)	-3930	291,98
- відрахувань на соціальні заходи	(786)	(915)	(1343)	(8187)	-7401	941,60
- податків і зборів, у т.ч.	(508)	(682)	(193)	(6114)	-5606	1103,54
податку на прибуток	(46)	(4)	(1075)	(2073)	-2027	4406,52
податку на додану вартість	(120)	(122)			120	-100,00
інших податків і зборів	(342)	(556)	(75)	(0)	342	-100,00
- авансів	(60)	(0)			60	-100,00
- повернення авансів	(1831)	(53)	(63)	(13693)	-11862	647,84
Інші витрачання	(470)	(601)	(1618)	(856)	-386	82,13
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-2086	6157	-16706	18731	20817	-997,94
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності						
Надходження від отриманих відсотків	0	0	0	125	125	
необоротних активів	(127)	(2079)	(622)	(0)	127	-100,00
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-127	-2079	-622	125	252	-198,43
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності						
Надходження від отримання позик	3132	1890	21818	0	-3132	-100,00
Погашення позик	433	4721	6010	0	-433	-100,00
Витрачання на сплату відсотків	(149)	(21)	(0)	(106)	43	-28,86
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	2550	-2852	15808	-106	-2656	-104,16
Чистий рух грошових коштів за звітний період	337	1226	-1520	18750	18413	5463,80
Залишок коштів на початок року	46	383	1605	85	39	84,78
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	0	-4	0	6	6	
Залишок коштів на кінець року	383	1605	85	18841	18458	4819,32

Джерело: власні розрахунки

Чистий відтік коштів від операційної діяльності мав місце у 2019 та 2021 роках, притік – у 2020 та 2022 роках. Протягом 2019-2021 років інвестиційна діяльність була джерелом відтоку коштів, у 2022 році – джерелом притоку. Чистий притік коштів від фінансової діяльності мав місце у 2019 та 2021 роках, відтік – у 2020 та 2022 роках.

2.3. Шляхи покращення фінансових результатів підприємства в умовах ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод»

На даний момент ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» пропонується організаційний план щодо удосконалення структури управління, який перебуває в наступному:

- провести реструктуризацію підприємства шляхом створення кількох нових підприємств;
- управління кожним новоствореним підприємством дирекцією на госпрозрахунковій основі;
- співпраця дирекцій на договірних засадах.

За ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» пропонується залишити функції управління та координації роботи підприємств, загальних служб забезпечення, до яких належать: апарат генерального директора, бухгалтерія, служба якості та технічного контролю, відділ матеріально-технічного постачання, служба цін та нормативів, комплекс автоматизованих систем управління тощо.

Максимізація прибутку, підвищення рентабельності ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» пов'язана зі зниженням витрат виробництва. Основними шляхами зниження витрат є:

- застосування досягнень НТП;
- зниження матеріаломісткості продукції;
- удосконалення організації виробництва;
- державне регулювання (зазвичай економічними методами) підприємницької діяльності.

ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» має високий рівень матеріаломісткості. Тому основним резервом зростання рентабельності є зниження матеріаломісткості продукції.

У 2022 році порівняно з 2021 роком за всіма видами енергоресурсів досягнуто зниження витрат на 1 грн. товарної продукції, тоді як на 1 тонну

механовиробів витрати зросли, що представлено даними у табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Витрата енергоресурсів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» на 1 грн. товарної продукції та на 1 т механовиробів

Год	Електроенергія		Природний газ		Кисень		Вода		Стоки	
	тис. кВт-ч	грн	м ³	грн	кг	1 грн	м ³	грн	м ³	грн
Витрати на 1 гривну товарної продукції										
2021	0,1256	2,0252	0,0486	1,4629	0,0133	1,1608	0,0005	0,1329	0,0005	0,1329
2022	0,1П7	1,9355	0,0360	1,2860	0,0114	0,5684	0,0005	0,1257	0,0005	0,1257
%	88,9%	95,6%	74,1%	87,9%	85,4%	49,0%	94,6%	94,6%	94,6%	94,6%
Витрати на 1 тону механовиробів										
2021	1474,00	2,38	570,56	1,72	0,16	1,36	5,80	0,15	5,80	0,15
2022	1985,90	3,44	640,57	2,29	0,20	1,01	8,30	0,22	8,30	0,22
%	135%	145%	112%	133%	125%	74%	143%	147%	143%	147%

Джерело: власні розрахунки

Зниження показників витрачання енергоресурсів на 1 грн. товарної продукції у звітному році порівняно з 2021 роком пояснюється збільшенням обсягів виробництва та економним використанням енергоресурсів (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Аналіз використання лімітів енергоресурсів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» за 2022 рік

Вид ресурсу	Одиниця виміру	Витрати енергоресурсу		
		План	Факт	- Економія +Перевитрата
Електроенергія активна	тис кВтч	21724,100	20058,683	-1665,417
Електроенергія реактивна	тис кВтч	8913,1	6949,444	-1963,656
Природний газ	тис м ³	8178,0	7454,208	-723,792
Вода	М ³	87415,0	83606,7	-3808,3
Стоки	М ³	87415,0	83606,7	-3808,3
Кисень	тон	2106,9	2045,0	-61,9

Джерело: власні розрахунки

У 2022 році вдалося досягти значної економії використання енергоресурсів. Фактичне використання енергоресурсів за місяцями 2021-2022 років подано у табл. 2.9. Обсяг споживання електроенергії у 2022 році порівняно з 2021 роком зріс на 1375 т. кВтг (7,3%), що становить 463,3 млн.грн.

Таблиця 2.9

Фактичне використання енергоресурсів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» за 2021-2022 роки

Місяць	Електроенергія				Природний газ				Кисень				Вода			
	2021		2022		2021		2022		2021		2022		2021		2022	
	тис. кВт-ч	тис. грн.	тис. кВт-ч	тис. грн.	м ³	тис. грн.	м ³	тис. грн.	тн	тис. грн.	тн	тис. грн.	м ³	тис. грн.	м ³	тис. грн.
Січень	1097	156432	1894	312438	707244	243179	885000	290561	59	53572	185	118400	4791	12937	6592	17798
Лютий	1770	277667	1922	322962	934872	257116	912670	307433	188	170704	160	102400	5262	14208	7058	19057
Березень	1775	269485	1798	304304	1088583	302302	641580	225547	181	166164	145	92800	6702	18096	7312	19742
Квітень	1512	225183	1519	260849	640492	183280	384670	136077	140	127120	145	72848	6182	16691	6695	18077
Травень	1236	181699	1427	245663	277664	81891	373595	135428	160	145280	140	63000	5462	14748	6745	18212
Червень	1188	179904	1511	266772	304595	90079	277544	100610	168	152544	199	89550	5892	15908	6714	18128
Липень	1339	208640	1500	261893	312516	92302	305599	113316	175	158900	199	89550	5992	16179	6703	18098
Серпень	1305	228968	1420	245965	321640	94996	402716	148522	139	126067	160	72000	6258	16898	6788	18329
Вересень	1508	263766	1416	248511	319400	102208	330299	123796	237	215414	170	76500	6400	17280	6926	18699
Жовтень	1765	312421	1703	309807	619600	198272	493244	183733	184	167254	180	81000	6051	16338	6998	18895
Листопад	1980	338759	1867	331216	814790	260732	718710	267719	209	156271	170	76500	7038	19003	7435	20075
Грудень	2208	370548	2081	366353	890793	270442	744340	277267	143	87936	192	86400	7193	19421	7641	20631
Разом	18683	3013472	20058	3476732	7232189	2176799	6469967	2310010	1983	1727226	2045	1020948	73223	197707	83607	225739

Джерело: власні розрахунки

Витрата природного газу у звітному році зменшилась на 762,2 т. м³ (11,5%), але підвищення цін на енергоносії протягом року призвело до зростання оплати на 133 млн.грн. Обсяги використання кисню у 2022 році зменшились до 2045 тн, економія становила 706,3 млн.грн. Споживання води у звітному році зросло на 10384 м³ (14,18%), що у ціновому еквіваленті становить 28031,9 тис. грн.

У табл. 2.10 наведено аналіз використання лімітів енергоресурсів.

Таблиця 2.10

Стан використання питомих норм витрат енергоресурсів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» за 2022 рік за переділами

Види продукції	Витрати всю вироблену продукцію (виконану роботу) за звітний період			
	По фактичними питомими витратами 2021 рік		Фактично 2022 рік	
Паливо (у перерахунку на умовне)				
1. Відпуск теплової енергії промислово-виробничими котельнями	154 кг/Ткал	133,9 м ³ /Гкал	154кг/Гкал	133,9 м ³ /Гкал
2. Поковки зі злитків	1498,2 кг/т	1302,8 м ³ /т	1497,1 кг/т	1301,8м ³ /т
3. Лиття чавунне	255,9 кг/т	258,5 м ³ /т	252,5 кг/т	255,0 м ³ /т
4. Поковки та гарячі штампування	1494,1 кг/т	1299,2 м ³ /т	1492,4 кг/т	1 297,7 м ³ /т
5. Лиття сталеве	258,6 кг/т	224,9 м ³ /т	258,5 кг/т	224,8 м ³ /т
6. Термообробка металів	197,8 кг/т	172,0м ³ /т	196,5 кг/т	170,9м ³ /т
Теплоенергія (пар та гаряча вода)				
1. Продукція машинобудування та металообробки	146,1 Гкал/1000 грн.		112,5 Гкал/1000 грн.	
Електроенергія				
1. Електросталь	1153,3 кВтч/т		1109,4 кВтч/т	
2. Поковки зі злитків	426,1 кВтч/т		352,7 кВтч/т	
3. Поковки та гарячі штампування	424,8 кВтч/т		348,5 кВтч/т	
4. Продукція машинобудування та металообробки	114,9 кВтч/тис.грн.		101,5 кВтч/тис.грн.	

Джерело: власні розрахунки

Аналіз стану використання питомих норм витрати енергоресурсів за 2022 рік показує, що витрачання палива за звітний період порівняно з 2021 роком суттєво не змінилося. У 2022 році вдалося досягти зниження споживання електроенергії за всіма показниками, та теплоенергії (пар та гаряча вода) на 33,6 Гкал/1000 грн.

Економію енергоресурсів у 2022 році досягнуто за рахунок: теплоізоляції зовнішніх опалювальних трубопроводів; капремонту нагрівальних та термічних газових печей із заміною обмуровки та футерування; перегляду та вдосконалення технологічних процесів виготовлення заготовок та деталей у механозбірному виробництві; ліквідації витоків та нераціональної витрати енергоресурсів по заводу.

У 2024 році планується досягти економію паливно-енергетичних ресурсів за рахунок заміни котлів заводської котельні на котли меншої потужності, модернізації газових та електричних нагрівальних печей сучасними волокнистими матеріалами, впровадження енергозберігаючих освітлювальних приладів.

Для підвищення ефективності господарської діяльності ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» необхідно реалізувати комплекс таких заходів:

- оптимізувати витрати шляхом проведення детального їх аналізу, включаючи витрати від інших видів діяльності, з метою зменшення непродуктивних витрат і визначення оптимальних стратегій витрат;

- диверсифікація діяльності шляхом розгляду можливості розширення або зміни видів діяльності з метою розподілу ризиків та підвищення прибутковості;

- удосконалення управлінського обліку шляхом провадження систем управлінського обліку для більш точного відстеження витрат та контролю над фінансовими ресурсами;

- інновації та технологічний розвиток на основі використання новітніх технологій та інновацій для оптимізації процесів виробництва та інших видів діяльності, що може допомогти знизити витрати та підвищити ефективність;

- інвестування в навчання та розвиток персоналу для підвищення їхньої кваліфікації та ефективності управління.

Ці стратегії можуть допомогти збільшити ефективність управління фінансовими результатами та прибутковістю підприємств промисловості.

Висновки до розділу 2

1. Вартість активів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» протягом 2020-2023 років зросла з 55165 тис. грн. до 137351 тис. грн., або на 82186 тис. грн., або на 148,98%. Вартість необоротних активів зросла з 14263 тис. грн. до 40523 тис. грн., або на 26260 тис. грн., або на 184,11%, в основному за рахунок залишкової вартості основних засобів – на 25986 тис. грн., або на 182,19%. Оборотні активи зросли із 40902 тис. грн. до 96828 тис. грн., або на 55926 тис. грн., або на 136,73%, у т.ч. за рахунок таких статей: виробничі запаси – на 40076 тис. грн., дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги – на 21810 тис. грн., грошей та їх еквівалентів – на 18458 тис. грн. Натомість спостерігається суттєве скорочення залишків незавершеного виробництва – на 28401 тис. грн.

2. Основу активів становлять оборотні активи, частка яких протягом 2020-2022 років скоротилася з 74,14% до 70,5%. Питома вага запасів скоротилася з 62,62% до 35,53%, або на 27,09%, у т.ч. частка виробничих запасів зросла з 2,54% до 30,20%, а незавершеного виробництва – скоротилася з 54,06% до 1,04%. Приріст пасивів обумовлений зростанням інших довгострокових зобов'язань – на 17585 тис. грн., або на 118,56%, інших поточних зобов'язань – на 62782 тис. грн., або на 1613,52%. Протягом 2020-2022 років частка власного капіталу скоротилася з 25,47% до 9,65%, поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги – із 35,90% до 15,99%. Зросла питома вага таких статей: інші довгострокові зобов'язання – із 26,89% до 23,60%, інші поточні зобов'язання – із 7,05% до 48,54%.

3. Протягом 2019-2022 років спостерігалася активізація ділової активності ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод», оскільки обсяг продаж збільшився на 591,37%, собівартість реалізації – на 662,75%. Їх динаміка описується відповідно висхідною і низхідною гілкою параболи. У результаті випереджальних темпів зростання витрат порівняно з продажем готової продукції, робіт, послуг валовий прибуток збільшився меншими

темпами - на 146,65% і також описується висхідною гілкою параболи. Чистий прибуток ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» співпадає з сукупним доходом. Протягом 2019-2022 років зазначені показники скоротилися з 372 тис. грн. до 321 тис. грн., або на 13,71%. Проте їх динаміка описується параболою з гілками догори.

4. Протягом 2019-2022 років вартість операційних витрат зросла на 161705 тис. грн., або на 664,88%, у т.ч. за рахунок матеріальних затрат на 137855 тис. грн., або на 853,17%. Натомість витрати на амортизацію скоротилися на 1559 тис. грн., або на 64,66%. У структурі операційних витрат основна їх частка приходить на матеріальні затрати, причому вона зросла з 66,44% до 82,79%, або на 16,35%. Питома вага інших елементів операційних витрат скоротилася: витрати на оплату праці – на 2,56%, відрахування на соціальні заходи – на 1,78%, амортизація – на 7,78%, інші операційні витрати – на 4,23%.

5. Протягом 2019-2022 років кількість акцій ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» складала 6674070 штук, їх прибутковість скоротилася з 0,0557 грн. до 0,0481 грн., або на 0,0076 грн. (на 13,71%). Чистий рух грошових коштів протягом 2019-2022 років був додатним за виключенням 2021 року.

6. Чистий відтік коштів від операційної діяльності мав місце у 2019 та 2021 роках, притік – у 2020 та 2022 роках. Протягом 2019-2021 років інвестиційна діяльність була джерелом відтоку коштів, у 2022 році – джерелом притоку. Чистий притік коштів від фінансової діяльності мав місце у 2019 та 2021 роках, відтік – у 2020 та 2022 роках.

7. ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» має високий рівень матеріаломісткості. Тому основним резервом зростання рентабельності є зниження матеріаломісткості продукції. У 2022 році порівняно з 2021 роком за всіма видами енергоресурсів досягнуто зниження витрат на 1 грн. товарної продукції, тоді як на 1 тону механовиробів витрати зросли. Зниження показників витрачання енергоресурсів на 1 грн. товарної продукції у звітному

році порівняно з 2021 роком пояснюється збільшенням обсягів виробництва та економним використанням енергоресурсів.

8. У 2024 році планується досягти економії паливно-енергетичних ресурсів за рахунок заміни котлів заводської котельні на котли меншої потужності, модернізації газових та електричних нагрівальних печей сучасними волокнистими матеріалами, впровадження енергозберігаючих освітлювальних приладів.

9. Для підвищення ефективності господарської діяльності ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» необхідно реалізувати комплекс таких заходів:

- оптимізувати витрати шляхом проведення детального їх аналізу, включаючи витрати від інших видів діяльності, з метою зменшення непродуктивних витрат і визначення оптимальних стратегій витрат;

- диверсифікація діяльності шляхом розгляду можливості розширення або зміни видів діяльності з метою розподілу ризиків та підвищення прибутковості;

- удосконалення управлінського обліку шляхом провадження систем управлінського обліку для більш точного відстеження витрат та контролю над фінансовими ресурсами;

- інновації та технологічний розвиток на основі використання новітніх технологій та інновацій для оптимізації процесів виробництва та інших видів діяльності, що може допомогти знизити витрати та підвищити ефективність;

- інвестування в навчання та розвиток персоналу для підвищення їхньої кваліфікації та ефективності управління.

Ці стратегії можуть допомогти збільшити ефективність управління фінансовими результатами та прибутковістю підприємств промисловості.

ВИСНОВКИ

1. Дослідження стану прибутковості промислових підприємств допомагають стежити за тенденціями в галузі та розробляти стратегії для досягнення стійкого фінансового успіху. Постійне та поглиблене вивчення змін у механізмах формування фінансових результатів допомагає підприємствам адаптуватися до змін у їхньому середовищі та досягати успіху в умовах постійної непевності і конкуренції. Вивчення та урахування факторів внутрішнього середовища є ключовим для досягнення успіху в управлінні фінансовими результатами підприємств промисловості.

2. Розуміння механізму формування фінансового результату від операційної діяльності дозволяє підприємствам ефективно керувати своєю основною діяльністю та досягати бажаних фінансових цілей. Важливо враховувати значення ефекту оперативного левериджу при аналізі фінансового стану підприємства і прийнятті управлінських рішень, оскільки він може допомогти оцінити рівень ризику та потенційні наслідки змін у виробництві та продажах.

3. Об'єктом кваліфікаційної роботи є ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» - одне з провідних українських промислових підприємств, основними сферами діяльності якого є: виготовлення запчастин до дробильно-розмальних комплексів вітчизняних та імпорتنих виробників; виготовлення запчастин для дорожньої, будівельної техніки, запчастин для гірсько-шахтного обладнання. ПрАТ «Марганецький Рудоремонтний Завод» пропонує своїм замовникам великий каталог запасних частин до промислового та технологічного обладнання імпорتنих та вітчизняних виробників, а також готові технічні рішення щодо модернізації виробництва та конструкцій. Підприємство виготовляє та модернізує деталі для покращення технології виробництва, що застосовуються в області: виробництва кам'яних дорожньо-будівельних матеріалів; комплексів для гірничо-збагачувальних підприємств; виробництва цементів та матеріалів на

їх основі; розробки вапнякових та крейдових родовищ; забезпечення діяльності комплексів із переробки вапнякових та крейдових руд, феросплавних, металургійних та інших підприємств.

4. Вартість активів ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» протягом 2020-2023 років зросла з 55165 тис. грн. до 137351 тис. грн., або на 82186 тис. грн., або на 148,98%. Вартість необоротних активів зросла з 14263 тис. грн. до 40523 тис. грн., або на 26260 тис. грн., або на 184,11%, в основному за рахунок залишкової вартості основних засобів – на 25986 тис. грн., або на 182,19%. Оборотні активи зросли із 40902 тис. грн. до 96828 тис. грн., або на 55926 тис. грн., або на 136,73%, у т.ч. за рахунок таких статей: виробничі запаси – на 40076 тис. грн., дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги – на 21810 тис. грн., грошей та їх еквівалентів – на 18458 тис. грн. Натомість спостерігається суттєве скорочення залишків незавершеного виробництва – на 28401 тис. грн.

5. Основу активів становлять оборотні активи, частка яких протягом 2020-2022 років скоротилася з 74,14% до 70,5%. Питома вага запасів скоротилася з 62,62% до 35,53%, або на 27,09%, у т.ч. частка виробничих запасів зросла з 2,54% до 30,20%, а незавершеного виробництва – скоротилася з 54,06% до 1,04%. Приріст пасивів обумовлений зростанням інших довгострокових зобов'язань – на 17585 тис. грн., або на 118,56%, інших поточних зобов'язань – на 62782 тис. грн., або на 1613,52%. Протягом 2020-2022 років частка власного капіталу скоротилася з 25,47% до 9,65%, поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги – із 35,90% до 15,99%. Зросла питома вага таких статей: інші довгострокові зобов'язання – із 26,89% до 23,60%, інші поточні зобов'язання – із 7,05% до 48,54%.

6. Протягом 2019-2022 років спостерігалася активізація ділової активності ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод», оскільки обсяг продаж збільшився на 591,37%, собівартість реалізації – на 662,75%. Їх динаміка описується відповідно висхідною і низхідною гілкою параболи. У результаті випереджальних темпів зростання витрат порівняно з продажем

готової продукції, робіт, послуг валовий прибуток збільшився меншими темпами - на 146,65% і також описується висхідною гілкою параболи. Чистий прибуток ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» співпадає з сукупним доходом. Протягом 2019-2022 років зазначені показники скоротилися з 372 тис. грн. до 321 тис. грн., або на 13,71%. Проте їх динаміка описується параболою з гілками догори.

7. Протягом 2019-2022 років вартість операційних витрат зросла на 161705 тис. грн., або на 664,88%, у т.ч. за рахунок матеріальних затрат на 137855 тис. грн., або на 853,17%. Натомість витрати на амортизацію скоротилися на 1559 тис. грн., або на 64,66%. У структурі операційних витрат основна їх частка приходить на матеріальні затрати, причому вона зросла з 66,44% до 82,79%, або на 16,35%. Питома вага інших елементів операційних витрат скоротилася: витрати на оплату праці – на 2,56%, відрахування на соціальні заходи – на 1,78%, амортизація – на 7,78%, інші операційні витрати – на 4,23%.

8. Протягом 2019-2022 років кількість акцій ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» складала 6674070 штук, їх прибутковість скоротилася з 0,0557 грн. до 0,0481 грн., або на 0,0076 грн. (на 13,71%). Чистий рух грошових коштів протягом 2019-2022 років був додатним за виключенням 2021 року.

9. Чистий відтік коштів від операційної діяльності мав місце у 2019 та 2021 роках, притік – у 2020 та 2022 роках. Протягом 2019-2021 років інвестиційна діяльність була джерелом відтоку коштів, у 2022 році – джерелом притоку. Чистий притік коштів від фінансової діяльності мав місце у 2019 та 2021 роках, відтік – у 2020 та 2022 роках.

10. ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» має високий рівень матеріаломісткості. Тому основним резервом зростання рентабельності є зниження матеріаломісткості продукції. У 2022 році порівняно з 2021 роком за всіма видами енергоресурсів досягнуто зниження витрат на 1 грн. товарної продукції, тоді як на 1 тону механовиробів витрати зросли. Зниження

показників витрачання енергоресурсів на 1 грн. товарної продукції у звітному році порівняно з 2021 роком пояснюється збільшенням обсягів виробництва та економним використанням енергоресурсів.

11. У 2024 році планується досягти економії паливно-енергетичних ресурсів за рахунок заміни котлів заводської котельні на котли меншої потужності, модернізації газових та електричних нагрівальних печей сучасними волокнистими матеріалами, впровадження енергозберігаючих освітлювальних приладів.

12. Для підвищення ефективності господарської діяльності ПрАТ «Марганецький рудоремонтний завод» необхідно реалізувати комплекс таких заходів:

- оптимізувати витрати шляхом проведення детального їх аналізу, включаючи витрати від інших видів діяльності, з метою зменшення непродуктивних витрат і визначення оптимальних стратегій витрат;

- диверсифікація діяльності шляхом розгляду можливості розширення або зміни видів діяльності з метою розподілу ризиків та підвищення прибутковості;

- удосконалення управлінського обліку шляхом провадження систем управлінського обліку для більш точного відстеження витрат та контролю над фінансовими ресурсами;

- інновації та технологічний розвиток на основі використання новітніх технологій та інновацій для оптимізації процесів виробництва та інших видів діяльності, що може допомогти знизити витрати та підвищити ефективність;

- інвестування в навчання та розвиток персоналу для підвищення їхньої кваліфікації та ефективності управління.

Ці стратегії можуть допомогти збільшити ефективність управління фінансовими результатами та прибутковістю підприємств промисловості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Власова Н. О., Носирєв О. О. Вплив макроекономічних факторів на фінансові результати підприємств промисловості. *Соціальна економіка*. 2018. Вип. 56. С. 18-26.
2. Власова Н. О., Носирєв О. О. Оцінка впливу галузевих факторів на фінансові результати підприємств промисловості. *Бізнес Інформ*. 2020. № 5. С. 394-402.
3. Власова Н. О., Носирєв О. О., Кочетова Т. І. Особливості стану та динаміки фінансових результатів підприємств промисловості за видами економічної діяльності. *Бізнес Інформ*. 2018. № 11. С. 303-309.
4. Власова Н. О., П'ятак Т. В. Оцінка впливу факторів внутрішнього середовища на фінансові результати підприємств промисловості. *Бізнес Інформ*. 2021. № 4. С. 235-243.
5. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2023 № 436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15?find=1&text=%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B3#w1_38
6. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> .
7. Калінеску Т. В., Калиніченко Т. Л. Облік і аналіз фінансових результатів в сучасних умовах діяльності підприємств. *Часопис економічних реформ*. 2023. № 1. С. 28-34 .
8. Крейдич І. М., Товмасян В. Р. Аналіз та оцінювання економічних результатів фінансової політики підприємств авіаційної промисловості. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія : Економічні науки*. 2020. № 3. С. 32–47.
9. Лебедик Г. В. Особливості обліку готової продукції та її реалізація на підприємстві. *Економіка і регіон*. 2015. № 5. С. 131-135.

10. Лютова Г. М. , Бондар А. М. Методичні аспекти обліку готової продукції. *Фінансовий простір*. 2017. № 1. С. 68-74.
11. Маркова Т. Д., Стрепенюк М. М., Римар Г. А. Аспекти обліку розрахунків з покупцями та замовниками за готову продукцію в сучасних умовах. *Економіка харчової промисловості*. 2018. Т. 10, Вип. 1. С. 96-102.
12. Михайловина С. О. Особливості складання звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) у сільськогосподарських підприємствах. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2015. Т. 20, Вип. 2(2). С. 180-185.
13. Михальчинець Г. Т. Моделювання результативності фінансового ринку. *Ефективна економіка*. 2023. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_1_22
14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси», Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.mmfm.gov.ua/file/lhik/364245/file/ias-02.pdf>
15. Носирев О. О. Фінансові результати промислових підприємств: галузеві та регіональні тенденції. *Бізнес-навігатор*. 2018. Вип. 6. С. 43-48.
16. Носирев О. О., Бабич І. Є. Стратегія підвищення фінансових результатів підприємств промисловості. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2018. Вип. 6. С. 86-92.
17. Панченко В. А. Управління фінансово-економічними результатами підприємств ІТ-сектора. *Проблеми економіки*. 2023. № 1. С. 105-110.
18. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> .
19. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
20. Подмешальська Ю. В. , Прокопенко А. Ю. Удосконалення обліку та аудит доходів від реалізації готової продукції в умовах використання

інформаційних систем та технологій. *Агросвіт*. 2021. № 12. С. 71-81.

21. Приходько М. , Белозерцев В. С., Харакоз Л. В. Документування обліку витрат виробництва готової продукції на промисловому підприємстві. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 2. С. 166-169.

22. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

23. Про затвердження Методичних рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0433201-13>

24. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості: Наказ Міністерства промислової політики від 09.07.2007 № 373. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07#Text>

25. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

26. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

27. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>

28. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 № 242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#>

29. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»: Наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000 № 193. URL: <http://surl.li/jhnzd>

30. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Доходи»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

31. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

32. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

33. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

34. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість: Наказ Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>

35. Про затвердження форми державного статистичного спостереження № 2-підприємництво (річна) «Структурне обстеження підприємства»: Наказ Державної служби статистики України від 25.06.2021 № 132. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132832-21#n11>

36. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#n20>

37. Про скасування та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Державної служби статистики України, Міністерства статистики України та Державного комітету статистики України: Наказ Державної

служби статистики України від 22.10.2021 № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0266832-21#Text>

38. Сторожук Т. М. Елементи облікової політики підприємств щодо інших необоротних матеріальних активів. *Вісник Черкаського університету. Серія : Економічні науки*. 2018. Вип. 2. С. 79-87.

39. Сухорукова О. Д. , Матюха М. М. Проблематика обліку готової продукції на підприємстві та шляхи її вирішення. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2019. № 15(2). С. 35-38.

40. Халатур С. М., Грабчук О. М., Карамушка О. М., Бондар Т. О. Розвиток оподаткування фінансових результатів комерційних банків України. *Агросвіт*. 2023. № 3-4. С. 18-23.

41. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2023 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/ru/ed20131011#Text>